

Evaluation of the frequency of knowledge and skills of first grade students about sexual abuse

Mehdi Abdullahzadeh Rafi¹, Seyed Hamidreza Hashemian², Zahra Iranpanah³

1. Assistant Professor, Department of Psychology and Education of Exceptional Children, Faculty of Literature and Human Sciences, Malayer University, Malayer, Iran. E-mail: rafi.mehdi@gmail.com
2. Ph.D Candidate in Counseling, Department of Psychology, Tunkabon Branch, Islamic Azad University, Tunkabon, Iran. E-mail: hamidreza.h1995@yahoo.com
3. Master of Clinical Psychology of Children and Adolescents, Department of Psychology, Faculty of Humanities, Science and Arts University, Yazd, Iran. E-mail: iranpanah1994z@gmail.com

ARTICLE INFO

Article type:
Research Article

Article history:

Received 14 October 2023

Received in revised form 12 November 2023

Accepted 18 December 2023

Published Online 22 December 2023

Keywords:

sexual abuse,
prevention of sexual
abuse,
student

ABSTRACT

Background: Child sexual abuse is a major public health problem with adverse consequences for victims' physical, mental, and reproductive health. Therefore, the study of studies based on increasing knowledge, attitudes, and skills in children is a fundamental necessity and a research gap that can be covered by this study.

Aims: This study aimed to investigate the frequency of knowledge and skills of first-grade primary school students about sexual abuse.

Methods: The present study is fundamental in terms of purpose and descriptive cross-sectional in terms of method. The statistical population of the study consisted of all first-year elementary students in Gonabad city in the academic year 2018-2019. The sample consisted of 82 first-grade elementary students who were selected by Cluster sampling. To collect the research data, a questionnaire was used using the questionnaire "What if?" and Wurtele et al (1998). The collected data were analyzed using SPSS.26 software and descriptive indices (frequency and percentage).

Results: The results showed that although the student's knowledge about the complete diagnosis of appropriate touch and inappropriate touch was 72% and 78.8% was relatively high, their performance in the necessary skills for the prevention of sexual abuse was not high. The results showed that the skill of telling sexual abuse was 37.8%, 18.3% in the skill of doing it, and 11% in the skill of expressing and reporting it.

Conclusion: Multilevel prevention programs and strategies, including targeting children with high-risk characteristics, educating young children and their parents about child sexual abuse prevention, and optimizing the involvement of parents, school, community, society, and government in comprehensive sexuality education, should be taken to reduce child sexual abuse among children.

Citation: Abdullahzadeh Rafi, M., Hashemian, S.H., & Iranpanah, Z. (2023). Evaluation of the frequency of knowledge and skills of first grade students about sexual abuse. *Journal of Psychological Science*, 22(132), 249-263. [10.52547/JPS.22.132.249](https://doi.org/10.52547/JPS.22.132.249)

Journal of Psychological Science, Vol. 22, No. 132, 2023

© The Author(s). DOI: [10.52547/JPS.22.132.249](https://doi.org/10.52547/JPS.22.132.249)

✉ **Corresponding Author:** Seyed Hamidreza Hashemian, Ph.D Candidate in Counseling, Department of Psychology, Tunkabon Branch, Islamic Azad University, Tunkabon, Iran.

E-mail: hamidreza.h1995@yahoo.com, Tel: (+98) 9155355898

Extended Abstract

Introduction

Child sexual abuse (CSA) as a global problem and a violation of human rights (Wismayanti et al., 2019), includes a wide range of activities such as sexual caress, child exposure to adult sexual activity, child participation in prostitution or pornography, and sexual intercourse (Almuneef, 2021). Children are sexually abused by other children and adults, depending on their age or stage of growth, who are in a position of responsibility, trust, or power over the victim (World Health Organization, 2006; Danaeifar et al., 2022). CSA is typically defined as the involvement of children in “any sexual act, attempt to obtain a sexual act, unwanted sexual comments or advances or acts to traffic, or otherwise directed, against a person’s sexuality using coercion, by any person regardless of their relationship to the victim, in any setting, including but not limited to home and work” (p. 149) (Fu et al., 2023). CSA has adverse health, psychological, and economic consequences for the victim and individuals in the society (Tanaka et al., 2017). Sexually abused children have been reported to have a wide range of aggressive behaviors or to suffer from several psychiatric disorders, including depression, anxiety, low self-esteem, unrestrained and suicidal thoughts. They are also at greater risk for substance abuse (Dargan et al., 2019). These disorders depend on several factors, including the age of the child, the age of onset of sexual harassment, the time of the last harassment, and the relationship between the abuser and the abused (Goodyear-Brown, 2011). Collecting valid and evidence-based data on the prevalence of CSA is the first step to realizing the nature and extent of the problem, developing prevention and monitoring strategies, and assessing the effectiveness of measures (World Health Organization, 2006; Danaeifar et al., 2022). Information on rates of sexual violence against children is not available, especially in developing countries, for a variety of reasons including sensitivity, shame, guilt, stigma, victim's lack of awareness of their rights, fear of lack of proof, cultural issues, and non-disclosure of sexual harassment (Wismayanti et al., 2019; Collin-Vézina

et al., 2015; Attrash-Najjar et al., 2023). Even the prevalence is different depending on the definition, the study design and sampling method, and other methodological factors such as the type of questionnaire and the process of interviewing and obtaining information (Almuneef, 2021; Unicef, 2015). However, a meta-analysis study estimated the global prevalence of CSA as 127 cases per 1000 people. It also estimates the lifetime prevalence of CSA at 21.2% for women and 10.7% for men (Stoltenborgh et al., 2015). According to a study, Africa and Asia are among the regions with the highest rates of CSA (CSA) in the world. They also share the highest proportion of children under 18 with Asia alone accounting for 24% of children under 14 years of age and about 41% of the African population are under the age of 15. Despite the magnitude of the problem, few studies have investigated CSA in these regions hence limiting appropriate and timely response. Prevalence of CSA (broadly and narrowly defined) in Africa is from 2.1% - 68.7% for females in Tanzania and Ethiopia and 4.1% - 60% for males in South Africa. The prevalence in Asia ranges from 3.3% - 42.7% for females in China and India respectively and 4.3% - 58% for males in Hong Kong and Sri Lanka. The rates for contact CSA among females in Asia are from 1.9% - 59.2% in China and India and 1.8% - 9.1% for males in China while for non-contact abuse ranges from 1.8% - 28.7% for females in China and India and 3.1% - 29.4% for males in China (Selengia et al., 2020). Some studies have estimated the prevalence of CSA between 2 and 62 percent in women and 3 to 16 percent in men based on the definition used and the population studied (Johnson, 2004). According to a 2014 UNICEF report, 120 million girls worldwide have been the victim of sexual harassment at some point in their lives (Attrash-Najjar, & Katz, 2023). Overall, the findings of previous studies show that women have been reported to experience two to three times more CSA than men (Dargan et al., 2019). Fu et al. (2023) in a study aimed at Ecological factors associated with CSA among 15- to 17-year-old adolescents in mainland China: implications for intervention. The overall prevalence of CSA was 12.0%. More specifically, 13.0% of girls and 10.6% of boys

reported that they were sexually abused prior to 18 years of age. At the individual level, being female, sexual minority identity, younger age, and higher levels of knowledge, skills, and self-efficacy regarding condom use were significantly related to increased odds of reporting sexual abuse. At the relationship and community level, adolescents from disrupted families and those entering into a marriage, having casual sexual partners, and having first intercourse at a younger age were more likely to report sexual abuse. On the contrary, those who had never discussed sex-related topics with their family members at home and were offered school-based sexuality education later (vs. earlier) were less likely to report sexual abuse. A review of the available literature shows that the study of the prevalence of child abuse in Iran is limited, previous studies have not directly examined CSA due to existing sensitivities and cultural issues, and few conducted studies have addressed the prevalence of children's physical, emotional and inattention abuse (Danaeifar et al., 2022). For example, in a study by Malekshahi and Farhadi (2014) with the aim of the prevalence of child abuse in middle school students in Khorramabad in 2011, they showed that the mean age of the sample was 13.36. 5.4% of the samples were always physically abused and the most physical abuse was slapping. 7.3% of them were constantly emotionally abused and 5.5% had experienced constant neglect.

The relatively high prevalence of CSA and the newly passed law that criminalizes raping and molesting minors and protects the rights and interests of minors makes this focus understandable. However, systematic and sophisticated policy and public health efforts to prevent, identify, and respond to CSA remain in their relative infancy. A central unresolved issue for the worldwide community is the lack of a conceptual model of CSA and the absence of a shared definition or understanding of what constitutes "CSA." Different concepts have been used including *CSA*, *child sexual assault*, *child sexual victimization*, *child sexual exploitation*, *adverse sexual experiences*, and *unwanted sexual experiences*. Yet, these concepts are both unclear and diverse. The difference between classifying an event

as CSA or an "unwanted sexual experience" is important and can readily be perceived, whether in research into prevalence or sequelae, legal or policy responses, prevention efforts, or establishment of social norms. For example, is CSA only able to be inflicted by an adult? Is it only present if there is sexual contact? Is it experienced through exposure to pornography and child marriage, and why or why not?

Considering these issues, the lack of a societal definition that is accepted by all, the lack of statistics and figures on the prevalence of sexual abuse due to cultural and social issues and its consequences for abused children, facing an ambiguous phenomenon, we need to increase community-based interventions at three levels of children, parents and schools in order to be able to identify the knowledge, attitudes and misconceptions in this regard with the correct definition of the word and concept of Prevent the consequences of this traumatic experience, which is associated with many psychological disorders in adulthood. Therefore, this study aimed to prevent sexual abuse: knowledge and skills of male students in the first grade of primary school.

Method

The design of the present study is descriptive and cross-sectional. The statistical population of this study consisted of all first-grade primary school students in Gonabad city in the academic year 2018-2019 who were studying in primary schools in this city. The research sample consisted of 82 elementary school students in Gonabad who were selected by random sampling method so that after obtaining the necessary permits and observing ethical standards, at first, Gonabad city was divided into four geographical directions (north, south, east, and west). Then, 4 schools were randomly selected from two geographical directions and then in a meeting with the presence of parents, the necessary explanations were provided about the research objectives. After the consent of the parents and the inclusion criteria including first-grade students, no physical and psychological problems, according to the first-grade assessment file of the students, and the exclusion criteria including being a child of divorce and having learning disabilities, 90 people were randomly

selected. Then, in each school, a suitable room was considered, and the "What If" situation test was administered individually for the first-grade students. Finally, after collecting the data and removing the outlier data, 82 data were entered into the final analysis.

Results

In the present study, 82 male students were present with a mean age of 7.41 and a standard deviation of 0.496. 43.9% of these students were the first child, 31.7% were the second child, 18.3% were the third child, and 4.9% were the fourth child. The mean age

of mothers was 36.1 with a standard deviation of 4.8 and the mean age of fathers was 39.83 with a standard deviation of 4.97. To assess the student's knowledge about the prevention of sexual abuse, they had to identify 3 appropriate touch positions and 3 inappropriate touch positions. Their mean score in detecting appropriate touch was 2.48 with a standard deviation of 0.919 and their mean score in detecting inappropriate touch was 2.84 with a standard deviation of 0.483. The percentage of students' performance in distinguishing appropriate and inappropriate touch is presented in Table 1.

Table 1. The frequency and percentage of the performance of first-grade elementary school students in correctly distinguishing appropriate and inappropriate touch (for the prevention of sexual abuse)

Situations	Appropriate touch		Inappropriate touch	
	Frequency	Percentage	Frequency	Percentage
Without the correct answer	5	6.1	1	1.2
1 Correct answers	9	11	1	1.2
2 Correct answers	9	11	8	9.8
3 Correct answers	59	72	72	87.8
Situations	M	SD	M	SD
	2.48	0.919	2.84	0.483

As can be seen in Table 1, 72% of the students who participated in the study were able to correctly identify all three appropriate touch positions. In comparison, the success rate in correctly identifying all three inappropriate touch positions was 87.8% higher. Therefore, the student's knowledge in

identifying appropriate and inappropriate touching was desirable, and the frequency and percentage of the student's performance in the field of skills necessary to prevent sexual harassment are presented in Table 2.

Table 2. Frequency and Percentage of First-Grade Primary School Students' Performance in the Skills Necessary to Prevent Sexual Harassment

Situations	Tell Skills		Do Skills		Say Skills		Report Skills	
	Frequency	Percentage	Frequency	Percentage	Frequency	Percentage	Frequency	Percentage
Without the correct answer	2	2.4	2	2.4	33	40.2	37	45.1
1 Correct answer	0	0	7	8.5	11	13.4	10	12.2
2 Correct answers	1	1.2	15	18.3	11	13.4	16	19.5
3 Correct answers	11	13.4	21	25.6	5	6.1	6	7.3
4 Correct answers	22	26.8	13	15.9	10	12.2	2	2.4
5 Correct answers	15	18.3	9	11	3	3.7	2	2.4
6 Correct answers	31	37.8	15	18.3	9	11	9	11
Situations	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
	4.68	1.35	3.5	1.66	1.91	2.1	1.61	1.99

To assess the student's skills in the necessary skills to prevent sexual abuse, they had to demonstrate 4 skills in 3 appropriate touch positions and 3 inappropriate touch positions. Their mean score was 4.68 in

"telling" with a standard deviation of 1.35, in "doing" skill was 3.5 with a standard deviation of 1.66, in "Say" skill was 1.91 with a standard deviation of 2.1, and in "reporting" skill was 1.61 with a standard

deviation of 1.99. According to Table 2, 37.8% of the students who participated in the study were able to obtain a complete score in Tell skills, while 18.3% were able to obtain a complete score in Do skills, 11% in Say skills, and 11% in reporting skills. Therefore, the students' skills in telling sexual abuse were less than average, and weak in the skills of doing, say, and reporting.

Conclusion

This study aimed to investigate the frequency of knowledge and skills of first-grade primary school students about sexual abuse. The results of the frequency and percentage of sexual abuse knowledge among children were moderate to high. In other words, 72% of the students participating in the study were able to correctly identify all three appropriate touch positions. In comparison, the success rate in correctly identifying all three inappropriate touch positions was 87.8% higher. Therefore, the student's knowledge in identifying appropriate and inappropriate touch in situations was desirable. These results are consistent with the study (Danaeifar et al., 2022; Fu et al., 2023). In explaining this problem, we can refer to the model of Cichetti and Lynch's (1993) theory of child abuse. This theory explains how risk factors, such as child abuse, lead to long-term effects on the individual. According to this theory, the experience of child abuse at the age of development prevents the acquisition and learning of important

developmental milestones. In sexual abuse, due to the experience of trauma, since the person is constantly forced to suppress memories and images related to the event repeatedly, in addition to repression, he must manage his repeated negative mood, and the person's capacity to regulate his emotions is severely reduced. On the other hand, it is not enough to give children knowledge to experience any kind of abuse, but this knowledge must be translated into action so that children can report or express it in situations where they have experienced a trauma or injury.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: in order to comply with the ethical considerations of the research, participants were explained about the voluntary and optionality of participating in the research and keeping the information confidential, and informed consent was obtained from them.

Funding: This study was conducted as a PhD thesis with no financial support.

Authors' contribution: This article is extracted from the doctoral thesis of the second author with the guidance of the first author.

Conflict of interest: the authors declare no conflict of interest for this study.

Acknowledgments: We hereby thank and appreciate the loved ones who participated in this research.

بررسی میزان فراوانی آگاهی و مهارت دانش آموزان پایه اول دبستان از آزارگران جنسی

مهدی عبدالله زاده رافی^۱، سید حمیدرضا هاشمیان^۲، زهرا ایران پناه^۳

۱. استادیار، گروه روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه ملایر، ملایر، ایران.

۲. دانشجوی دکتری مشاوره، گروه روانشناسی، واحد تنکابن، دانشگاه آزاد اسلامی، تنکابن، ایران.

۳. کارشناس ارشد روانشناسی بالینی کودکان و نوجوانان، گروه روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه علم و هنر، یزد، ایران.

مشخصات مقاله

چکیده

نوع مقاله:

پژوهشی

تاریخچه مقاله:

دریافت: ۱۴۰۲/۰۷/۲۵

بازنگری: ۱۴۰۲/۰۸/۲۱

پذیرش: ۱۴۰۲/۰۹/۲۷

انتشار برخط: ۱۴۰۲/۱۰/۰۱

کلیدواژه‌ها:

آزاردیدگی جنسی،

پیشگیری از آزاردیدگی جنسی،

دانش آموزان

زمینه: سوء استفاده جنسی از کودکان یک مشکل عمده بهداشت عمومی با پیامدهای نامطلوب برای سلامت جسمی، روانی و باروری قربانیان است. بنابراین بررسی مطالعات مبتنی بر افزایش دانش، نگرش و مهارت در کودکان یک ضرورت بنیادی و یک خلاء پژوهشی است که با انجام این مطالعه پوشش داده می‌شود.

هدف: این مطالعه با هدف بررسی میزان فراوانی آگاهی و مهارت دانش آموزان پایه دبستان اول از آزارگران جنسی انجام شد.

روش: مطالعه حاضر از نظر هدف بنیادی و از نظر روش توصیفی مقطعی است. جامعه آماری پژوهش را کلیه دانش آموزان سال اول ابتدایی شهر گناباد در سال تحصیلی ۱۳۹۷-۹۸ تشکیل دادند. نمونه پژوهش ۸۲ نفر از دانش آموزان پایه اول ابتدایی بود که به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌های پژوهش از پرسشنامه از آزمون «موقعیت چه می‌شود اگر؟» وارنل (۱۹۹۸) استفاده شد. داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از نرم‌افزار SPSS.26 و با استفاده از شاخص‌های توصیفی (فراوانی و درصد) مورد تحلیل آماری قرار گرفتند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که گرچه آگاهی دانش آموزان در زمینه تشخیص کامل لمس مناسب ۷۲ درصد و لمس نامناسب ۷۸/۸ درصد به نسبت بالا بود؛ ولی در مهارت‌های لازم برای پیشگیری از آزاردیدگی جنسی عملکرد آن‌ها بالا نبود. نتایج نشان داد میزان مهارت گفتن آزار جنسی ۳۷/۸ درصد، در مهارت انجام دادن ۱۸/۳ درصد، مهارت بیان کردن و گزارش دادن ۱۱ درصد بود.

نتیجه‌گیری: برنامه‌ها و استراتژی‌های پیشگیری چندسطحی، از جمله هدف قرار دادن کودکان با ویژگی‌های پرخطر، آموزش کودکان خردسال و والدین آن‌ها در مورد پیشگیری از سوء استفاده جنسی از کودکان و بهینه‌سازی مشارکت والدین، مدرسه، جامعه، و دولت در آموزش جامع جنسی، باید برای کاهش آزار جنسی در کودکان اتخاذ شود.

استناد: عبدالله زاده رافی، مهدی؛ هاشمیان، سید حمیدرضا؛ و ایران پناه، زهرا (۱۴۰۲). بررسی میزان فراوانی آگاهی و مهارت دانش آموزان پایه اول دبستان از آزارگران جنسی. مجله علوم روانشناختی، دوره ۲۲، شماره ۱۳۲، ۲۴۹-۲۶۳.

مجله علوم روانشناختی، دوره ۲۲، شماره ۱۳۲، ۱۴۰۲. DOI: [10.52547/JPS.22.132.249](https://doi.org/10.52547/JPS.22.132.249)

© نویسنده‌گان.

✉ نویسنده مسئول: سید حمیدرضا هاشمیان، دانشجوی دکتری مشاوره، گروه روانشناسی، واحد تنکابن، دانشگاه آزاد اسلامی، تنکابن، ایران.

رایانامه: hamidreza.h1995@yahoo.com تلفن: ۰۹۱۵۵۳۵۵۸۹۸

مقدمه

سوء استفاده جنسی از کودکان به عنوان یک مشکل جهانی و نقض حقوق بشر (ویسمیانتی و همکاران، ۲۰۱۹)؛ که شامل طیف گسترده‌ای از فعالیت‌ها مانند نوازش جنسی، قرار گرفتن کودک در معرض فعالیت جنسی بزرگسالان، مشارکت کودک در فحشا یا پورنوگرافی و آمیزش جنسی است (المانوف، ۲۰۲۱). کودکان بسته به سن یا مرحله رشدی ممکن است توسط سایر کودکان و یا بزرگسالانی که مسئولیت، اعتماد یا توان قدرتی بر قربانی را دارند مورد آزار جنسی قرار می‌گیرند (دانایی فر و همکاران، ۲۰۲۲). سوء استفاده جنسی از کودک به‌طور معمول به عنوان دخالت دادن کودکان در هرگونه عمل جنسی، تلاش برای به دست آوردن یک عمل جنسی، بیان نظرات جنسی ناخواسته یا پیشرفت‌ها یا اقداماتی برای انجام عملی جنسی، یا به گونه‌ای دیگر هدایت شده، علیه تمایلات جنسی یک فرد با استفاده از اجبار، توسط شخص دیگر بدون توجه به رابطه آن‌ها با قربانی، در هر شرایطی، از جمله خانه و محل کار تعریف شده است (فو و همکاران، ۲۰۲۳). سوء استفاده جنسی از کودکان پیامدهای نامطلوب برای ابعاد روانشناختی، سلامتی و اقتصادی برای قربانی و افراد جامعه دارد (تاناگا و همکاران، ۲۰۱۷). نتایج مطالعات دارگان و همکاران (۲۰۱۹) نشان می‌دهد کودکانی که مورد آزار جنسی قرار می‌گیرند از طیف وسیعی از رفتارهای پرخطرگرانه، اختلال روان‌پزشکی از جمله افسردگی، اضطراب، اعتماد به نفس پایین و افکار خودکشی رنج می‌برند و همچنین این افراد در دوران نوجوانی و بزرگسالی در معرض خطر بیشتری برای سوء مصرف مواد قرار دارند (دانایی فر و همکاران، ۱۴۰۱). این اختلالات به عوامل مختلفی از جمله سن کودک، سن شروع آزار جنسی، زمان آخرین آزار و رابطه بین آزارگر و آزارگر بستگی دارد (فو و همکاران، ۲۰۲۳).

جمع‌آوری داده‌های معتبر و مبتنی بر شواهد در مورد شیوع سوء استفاده جنسی از کودکان اولین گام برای درک ماهیت و وسعت مشکل، توسعه راهبردهای پیشگیری و نظارت و ارزیابی اثربخشی اقدامات است (دانایی فر و همکاران، ۱۴۰۲). اطلاعات جامعی در مورد میزان خشونت جنسی علیه کودکان، به ویژه در کشورهای در حال توسعه، به دلایل مختلفی از جمله حساسیت، شرم، گناه، انگ، عدم آگاهی قربانیان از حقوق خود، ترس از

فقدان مدرک، مسائل فرهنگی، عدم افشاری آزار جنسی و... در دسترس نیست (ویسمیانتی و همکاران، ۲۰۱۹؛ کولین-وزینا و همکاران، ۲۰۱۵؛ دانایی فر و همکاران، ۱۴۰۱). حتی شیوع میزان آزار جنسی نیز بسته به تعریف، نوع و روش مطالعه، نمونه‌گیری و سایر عوامل روش‌شناختی مانند نوع پرسشنامه و فرآیند مصاحبه و کسب اطلاعات متفاوت است (المانوف، ۲۰۲۱). با این حال، در یک مطالعه فراتحلیل، شیوع جهانی سوء استفاده جنسی از کودکان را ۱۲۷ مورد در هر ۱۰۰۰ نفر تخمین زدند. همچنین شیوع آزار جنسی کودکان در طول زندگی را ۲۱/۲ درصد برای زنان و ۱۰/۷ درصد برای مردان تخمین زده‌اند (استولتنبورگ و همکاران، ۲۰۱۵). طبق یک مطالعه، که در آفریقا و آسیا به عنوان مناطقی که بالاترین میزان سوء استفاده جنسی از کودکان^۱ (CSA) در آن‌ها اتفاق می‌افتد. آن‌ها همچنین بیشترین نسبت کودکان زیر ۱۸ سال را دارند و تنها آسیا ۲۴ درصد از کودکان زیر ۱۴ سال دنیا را تشکیل می‌دهد و حدود ۴۱ درصد از جمعیت آفریقا نیز زیر ۱۵ سال سن دارند. علی‌رغم بزرگی مشکل، مطالعات اندکی در خصوص سوء استفاده جنسی از کودکان در این مناطق انجام شده است، بنابراین نداشتن آمار و ارقام درست برنامه‌پیشگیری و مداخله مناسب و به موقع را محدودیت‌های مواجه می‌کند. شیوع سوء استفاده جنسی از کودکان (به طور کلی و با تعریف محدود) در آفریقا از ۲/۱٪ - ۶۸/۷٪ برای زنان در تانزانیا و اتیوپی و ۴/۱٪ - ۶۰٪ برای مردان در آفریقای جنوبی است. (دانایی فر و همکاران، ۱۴۰۱) شیوع سوء استفاده جنسی در آسیا بین ۳/۳ تا ۴۲/۷ درصد برای زنان در چین و هند و ۴/۳ تا ۵۸ درصد برای مردان در هنگ کنگ و سریلانکا متغیر است. نرخ سوء استفاده جنسی تماسی از کودکان در میان زنان در آسیا از ۱/۹٪ - ۵۹/۲٪ در چین و هند و ۱/۸٪ - ۹/۱٪ برای مردان در چین است، درحالی‌که برای سوء استفاده غیر تماسی در دامنه‌ای بین ۱/۸٪ - ۲۸/۷٪ برای زنان در چین و هند و ۳/۱٪ - ۲۹/۴٪ برای مردان در چین بود (سلنگیا و همکاران، ۲۰۲۰). برخی مطالعات بر اساس تعریف استفاده شده و جمعیت مورد مطالعه، شیوع کودک آزاری را بین ۲ تا ۶۲ درصد در زنان و ۳ تا ۱۶ درصد در مردان تخمین زده‌اند. بر اساس گزارش سال ۲۰۱۴ یونیسف، ۱۲۰ میلیون دختر در سراسر جهان در مقطعی از زندگی خود قربانی آزار و اذیت جنسی شده‌اند.

¹. child sexual abuse

فو و همکاران (۲۰۲۳) در مطالعه‌ای با هدف عوامل زیست محیطی مرتبط با سوء استفاده جنسی از کودکان در میان نوجوانان ۱۵ تا ۱۷ ساله در چین نتایج حاصل پیامدهای مداخله شیوع کلی کودک آزاری جنسی ۱۲ درصد بود. به طور خاص، ۱۳ درصد از دختران و ۱۰/۶ درصد از پسران گزارش کردند که قبل از ۱۸ سالگی مورد آزار جنسی قرار گرفته‌اند. در سطح فردی، زن بودن، هویت اقلیت جنسی، سن کمتر و سطوح بالاتر دانش، مهارت و خودکارآمدی در مورد استفاده از کاندوم به طور قابل توجهی با افزایش احتمال گزارش سوء استفاده جنسی مرتبط بود. در سطح روابط جامعه، نوجوانان خانواده‌های از هم گسیخته و والدینی که بعد از طلاق وارد ازدواج یا رابطه جدید شده بودند، یا کودک در معرض روابط جنسی گاه به گاه والدین قرار گرفته بود، و تجربه اولین رابطه جنسی در سنین پایین تر، بیشتر احتمال دارد که سوء استفاده جنسی را گزارش کنند. دانایی فر و همکاران (۱۴۰۱) در مطالعه‌ای با هدف سوء استفاده جنسی از کودکان در ایران: بررسی سیستماتیک شیوع، عوامل خطر، پیامدها، مداخلات و قوانین مطالعه ما نشان می‌دهد که در ایران دانش در مورد سوء استفاده جنسی از کودکان محدود است. شیوع سوء استفاده جنسی از کودکان ۱/۵ تا ۳۲/۵ درصد برآورد شده است. عوامل خطر برای سوء استفاده جنسی از کودکان شامل سوء مصرف مواد، سواد و تحصیلات پایین، زندگی جداگانه والدین و طلاق، فقر و وضعیت اجتماعی-اقتصادی ضعیف و زندگی در خانواده‌های پرجمعیت است. پیامدهای سوء استفاده جنسی از کودکان اضطراب، افسردگی و مشکلات اجتماعی است. مداخلات محلی مؤثر با تمرکز بر والدین و کودکان آزار دیده برای افزایش آگاهی و پیشگیری از آسیب‌های روانی اجتماعی و همچنین کاهش پرخاشگری و مشکلات جسمی و روانی کودکان انجام شده است. در نهایت قوانین موجود به طور خاص به آزار جنسی کودکان نمی‌پردازد. بررسی ادبیات موجود نشان می‌دهد که مطالعه شیوع کودک آزاری در ایران محدود است، مطالعات قبلی به دلیل حساسیت‌ها و مسائل فرهنگی موجود به طور مستقیم آزار جنسی کودکان را مورد بررسی قرار نداده‌اند و تعداد کمی از مطالعات انجام شده به شیوع آزار جسمانی، سوء استفاده هیجانی و بی‌توجهی یا غفلت پرداخته‌اند (دانایی فر و همکاران، ۱۴۰۱). برای مثال در یک مطالعه ملک‌شاهی و فرهادی (۱۳۹۲) با هدف شیوع کودک آزاری در دانش آموزان مقطع راهنمایی خرم‌آباد در سال ۱۳۹۰

نشان دادند که میانگین سنی نمونه ۱۳/۳۶ بود. ۵/۴ درصد از نمونه‌ها به صورت همیشه تحت آزار جسمی و بیشترین آزار جسمانی سیلی خوردن بود. ۷/۳ درصد تحت آزار عاطفی به طور همیشگی بودند و ۵/۵ درصد بی‌توجهی را به صورت همیشگی تجربه کرده بودند. از سوی دیگر با توجه به شیوع نسبتاً بالای سوء استفاده جنسی از کودکان و قانون جدید حمایت از اطفال و نوجوانان مصوبه مجلس شورای اسلامی (۱۳۹۹) تصویب شده که تجاوز و آزار کودکان زیر سن قانونی را جرم انگاری می‌کند و از حقوق و منافع خردسالان حمایت می‌کند، تمرکز بر افزایش آگاهی و دانش کودکان را برای پیشگیری از کودک آزاری قابل درک می‌کند. از سوی دیگر سیاست‌های سیستماتیک و پیچیده و تلاش‌های بهداشت عمومی برای پیشگیری، شناسایی، و پاسخ مناسب به سوء استفاده جنسی از کودکان در مراحل ابتدایی خود به صورت نسبی باقی مانده است و یک مسئله اصلی حل نشده برای جامعه جهانی، فقدان یک مدل مفهومی از سوء استفاده جنسی از کودکان و فقدان یک تعریف یا درک مشترک از آن چیزی که «آزار جنسی از کودک» تعریف می‌شود وجود دارد. لذا از مفاهیم مختلفی از جمله سوء استفاده جنسی از کودکان، تجاوز جنسی به کودکان، قربانی شدن جنسی کودکان، بهره‌کشی جنسی از کودکان، تجربیات نامطلوب جنسی و تجارب جنسی ناخواسته استفاده شده است؛ با این حال، این مفاهیم هم نامشخص و هم متنوع هستند و تفاوت بین طبقه‌بندی یک رویداد به عنوان سوء استفاده جنسی از کودک یا «تجربه جنسی ناخواسته» از نظر واژه‌شناسی مهم است و به راحتی می‌توان آن را درک کرد، چه در تحقیق و چه در مورد شیوع یا عواقب، پاسخ‌های قانونی یا سیاسی و تلاش‌های پیشگیرانه یا ایجاد هنجارهای اجتماعی است. با توجه به این مسائل نبود یک تعریف جامعه و مورد قبول همه، نبود آمار و ارقام در خصوص شیوع سوء استفاده جنسی به خاطر مسائل فرهنگی و اجتماعی و پیامدهای ناشی از آن برای کودکان آزار دیده، رویارویی با یک پدیده مبهم نیازمند افزایش مداخلات اجتماع محور در سه سطح کودکان، والدین و مدارس هستیم تا بتوانیم دانش و نگرش و باورهای غلط در این خصوص را با تعریف درست واژه و مفهوم از پسایندهای ناشی از این تجربه تروماتیک که با اختلالات روانشناختی زیادی در بزرگسالی همراه است پیشگیری کنیم. لذا این مطالعه با هدف بررسی میزان فراوانی

آگاهی و مهارت دانش آموزان پایه دبستان اول از آزارگرانه جنسی انجام شد.

روش

الف) طرح پژوهش و شرکت کنندگان: طرح پژوهش حاضر توصیفی مقطعی است. جامعه آماری این پژوهش را کلیه دانش آموزان پایه اول دبستان شهر گناباد در سال تحصیلی ۱۳۹۸-۱۳۹۷ که در مدارس ابتدایی این شهر مشغول به تحصیل بودن تشکیل دادند. نمونه پژوهش ۸۲ نفر از دانش آموزان مقطع ابتدایی شهر گناباد بود که به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای انتخاب شدند بدین صورت که پس از کسب مجوزهای لازم و با رعایت موازین اخلاقی در ابتدا شهر گناباد به چهار جهت جغرافیایی (شمال، جنوب، شرق و غرب) تقسیم شد. در ادامه به صورت تصادفی از دو جهت جغرافیایی ۴ مدرسه انتخاب و در ادامه در یک جلسه با حضور والدین در خصوص اهداف پژوهش توضیحات لازم ارائه شد. پس از موافقت والدین و بررسی ملاک‌های ورود به مطالعه شامل: دانش آموزان پایه اول دبستان، نداشتن مشکلات جسمانی و روانشناختی با توجه به پرونده سنجش پایه اول دانش آموزان و ملاک‌های خروج شامل بچه طلاق بودن و داشتن اختلالات یادگیری (با استفاده از پرونده غربالگری دانش آموزان) به صورت تصادفی ۹۰ نفر انتخاب شد. سپس، در هر مدرسه، یک اتاق مناسب در نظر گرفته شد و به صورت انفرادی آزمون «موقعیت چه می‌شود اگر» برای دانش آموزان پایه اول به اجرا درآمد. در نهایت بعد از جمع‌آوری داده‌ها و حذف داده‌های پرت ۸۲ داده وارد تحلیل نهایی شدند. در این مطالعه به توجه به نرم‌افزار G*Power و مطالعات همبستگی با ضریب همبستگی ۰/۳۵، سطح معنی‌داری ۰/۰۵ و سطح اطمینان ۰/۹۵ حجم نمونه ۸۳ برآورد شد.

ب) ابزار

آزمون موقعیت چه می‌شود اگر^۱: آزمون «موقعیت چه می‌شود اگر؟» را وارتل و همکاران (۱۹۹۸) به منظور ارزیابی توانایی کودکان برای شناسایی و واکنش نشان دادن به موقعیت‌های آزارگرانه احتمالی ساخته‌اند. این آزمون ۶ موقعیت را شامل می‌شود که ۳ مورد آن لمس مناسب و ۳ مورد

لمس نامناسب بخش‌های خصوصی بدن را نشان می‌دهد. هر موقعیت یک سؤال مربوط به تشخیص (لمس مناسب/نامناسب) و چهار سؤال مربوط به مهارت (گفتن، انجام دادن، بیان کردن و گزارش دادن) دارد. به هر مورد تشخیص صحیح یا استفاده صحیح از مهارت، ۱ نمره تعلق می‌گیرد. نمره بخش تشخیص لمس مناسب می‌تواند بین ۰ تا ۳، لمس نامناسب ۰ تا ۳ و هر مهارت ۰ تا ۶ باشد. این آزمون به صورت انفرادی انجام می‌شود. وارتل و همکاران (۱۹۹۸) برای بررسی پایایی آزمون از روش همسانی درونی و آزمون باز آزمون استفاده کردند. ضرایب آلفای کرونباخ مقیاس بین ۰/۷۵ تا ۰/۹۰ و ضریب همبستگی پیرسون بین ۰/۶۰ تا ۰/۸۵ به دست آمد. وارتل و همکاران (۱۹۹۸) ضریب آلفای کرونباخ را برای لمس مناسب ۰/۷۵، لمس نامناسب ۰/۸۸، مهارت گفتن ۰/۸۵، انجام دادن ۰/۸۵، بیان کردن ۰/۸۴ و گزارش دادن ۰/۷۹ و برای کل مقیاس ۰/۹۰ گزارش کردند. این آزمون در ایران رواسازی نشده است. به منظور تهیه نسخه فارسی این مقیاس از تکنیک ترجمه معکوس استفاده شد. ابتدا این ابزار توسط دو نفر از مقاله به فارسی ترجمه شد. دو ترجمه بعد از یک نشست مشترک مورد واریسی قرار گرفت و تناقض‌های موجود مرتفع گردید. در مرحله بعد ترجمه اصلاح شده توسط یک متخصص ادبیات فارسی مورد ویرایش قرار گرفت. ترجمه ویرایش شده در اختیار دو مترجم مسلط به زبان انگلیسی قرار گرفت تا از صحت ترجمه اطمینان حاصل گردد. در مرحله بعد، یک متخصص زبان انگلیسی متن پرسشنامه را مجدداً به انگلیسی برگرداند. در مرحله آخر، نسخه اصلی به همراه نسخه ترجمه شده و برگردان مجدد در اختیار سه نفر از اساتید دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فرهنگیان قرار داده شد تا ترجمه تأیید شود. پس از تأیید نسخ نهایی و رفع چالش‌های موجود در یک مطالعه مقدماتی بر روی ۲۰ نفر از دانش آموزان مقطع ابتدایی پایه سوم اجرا شد و مشکلات جزئی موجود در زمینه درک محتوای سؤال‌ها برطرف شد. در این پژوهش شاخص روایی محتوایی^۲ (CVI) برابر با ۰/۷۶ به دست آمد که شاخص قابل‌قبولی است. روایی صوری به دو روش ارزیابی شد. ابتدا، با پیروی از روش توصیه شده توسط بوتانگ و همکاران (۲۰۱۸) از نظر کیفی ارزیابی شد. از این رو با ۱۵ همکار غیرمتخصص فارسی زبان مصاحبه‌های تلفنی انجام شد، از هر یک از

1. "What If" Situations Test

2. content validity index

جدول ۱. فراوانی و درصد عملکرد دانش آموزان پایه اول دبستان در تشخیص صحیح لمس مناسب و نامناسب (برای پیشگیری از آزاردیدگی جنسی)

موقعیت	لمس مناسب		لمس نامناسب	
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
بدون پاسخ صحیح	۵	۶/۱	۱	۱/۲
۱ پاسخ صحیح	۹	۱۱	۱	۱/۲
۲ پاسخ صحیح	۹	۱۱	۸	۹/۸
۳ پاسخ صحیح	۵۹	۷۲	۷۲	۸۷/۸
موقعیت	میانگین	SD	میانگین	SD
	۲/۴۸	۰/۹۱۹	۲/۸۴	۰/۴۸۳

همانطور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود ۷۲ درصد از دانش آموزان شرکت کننده در پژوهش توانسته‌اند هر سه موقعیت لمس مناسب را به درستی تشخیص دهند درحالی که درصد موفقیت در تشخیص صحیح هر سه موقعیت لمس نامناسب، بالاتر ۸۷/۸ درصد بود. بنابراین دانش آموزان در شناسایی لمس مناسب و نامناسب مطلوب بود. در ادامه فراوانی و درصد عملکرد دانش آموزان در زمینه مهارت‌های لازم برای پیشگیری از آزاردیدگی جنسی در جدول ۲ ارائه شده است.

به منظور بررسی مهارت دانش آموزان در زمینه مهارت‌های لازم برای پیشگیری از آزاردیدگی جنسی، آن‌ها باید در ۳ موقعیت لمس مناسب و ۳ موقعیت لمس نامناسب، ۴ مهارت را نشان می‌دادند. میانگین نمره آن‌ها در مهارت «گفتن» ۴/۶۸ با انحراف معیار ۱/۳۵، در مهارت «انجام دادن» ۳/۵ با انحراف معیار ۱/۶۶، در مهارت «بیان کردن» ۱/۹۱ با انحراف معیار ۲/۱ و در مهارت «گزارش کردن» ۱/۶۱ با انحراف معیار ۱/۹۹ بود. با توجه به جدول ۲، ۳۷/۸ درصد دانش آموزان شرکت کننده در پژوهش توانسته‌اند نمره کامل در مهارت گفتن به دست آورند درحالی که در مهارت انجام دادن ۱۸/۳ درصد، در مهارت بیان کردن ۱۱ درصد و مهارت گزارش دادن نیز ۱۱ درصد قادر به کسب نمره کامل شدند. بنابراین مهارت دانش آموزان در مهارت گفتن آزار جنسی کمتر از متوسط و در مهارت انجام دادن، بیان کردن و گزارش کردن ضعیف بود.

همکاران غیرمتخصص پرسیده شد که آیا موافق هستند که سؤالات مقیاس آزمون موقعیت چه می‌شود اگر آزاردیدگی جنسی را نشان می‌دهد یا نه. در روش دوم اعتبار صوری به صورت کمی مورد ارزیابی قرار گرفت، این روش می‌تواند راه مفیدی برای تعیین این باشد که هر کدام از سؤالات پرسشنامه از نظر میزان ارتباط، دشوار یا مبهم و متناسب بودن مورد ارزیابی قرار گیرد. اعتبار صوری با نظرسنجی از ۱۵ شرکت کننده برای تعیین «نمره تأثیر»^۱ برای هر سؤال به صورت کمی ارزیابی شد. پس از تکمیل پرسشنامه ها توسط گروه هدف، با استفاده از فرمول روش تأثیر سؤال، روایی صوری به روش کمی محاسبه شد

$\text{Impact Score} = \text{Frequency}(\%) \times \text{Importance}$ (روس و همکاران، ۲۰۰۹). در این زمینه، «اهمیت»^۲ به معنای سطحی است که پاسخ دهندگان توافق می‌کنند که یک سؤال ساختار را منعکس می‌کند و «فراوانی»^۳ تعداد پاسخ‌ها است.

یافته‌ها

در پژوهش حاضر ۸۲ دانش آموز پسر حضور داشتند که میانگین سنی آن‌ها ۷/۴۱ و انحراف معیار ۰/۴۹۶ بود. ۴۳/۹ درصد این دانش آموزان فرزند اول، ۳۱/۷ درصد فرزند دوم، ۱۸/۳ درصد فرزند سوم و ۴/۹ درصد فرزند چهارم بودند. میانگین سن مادران ۳۶/۱ با انحراف معیار ۴/۸ و میانگین سن پدران ۳۹/۸۳ با انحراف معیار ۴/۹۷ بود. ۲۴/۷ درصد از مادران دارای تحصیلات زیر دیپلم، ۴۳/۲ درصد دیپلم و مابقی بالای دیپلم بود. ۲۷/۵ درصد از پدران دارای تحصیلات زیر دیپلم، ۴۰ درصد دارای تحصیلات دیپلم و مابقی بالای دیپلم بودند. ۷۳ درصد از مادران خانه‌دار، ۲۲ درصد کارمند و ۵ درصد مغازه‌دار بودند. به منظور بررسی آگاهی دانش آموزان در زمینه پیشگیری از آزاردیدگی جنسی، آن‌ها باید ۳ موقعیت لمس مناسب و ۳ موقعیت لمس نامناسب را تشخیص می‌دادند. میانگین نمره آن‌ها در تشخیص لمس مناسب ۲/۴۸ با انحراف معیار ۰/۹۱۹ و میانگین نمره آن‌ها در تشخیص لمس نامناسب ۲/۸۴ با انحراف معیار ۰/۴۸۳ بود. درصد عملکرد دانش آموزان در زمینه تشخیص لمس مناسب و نامناسب در جدول ۱ ارائه شده است.

³. frequency

¹. impact score

². importance

جدول ۲. فراوانی و درصد عملکرد دانش‌آموزان پایه اول دبستان در مهارت‌ها لازم برای پیشگیری از آزاردیدگی جنسی

موقعیت	مهارت گفتن		مهارت انجام دادن		مهارت بیان کردن		مهارت گزارش دادن	
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
بدون پاسخ صحیح	۲	۲/۴	۲	۲/۴	۳۳	۴۰/۲	۳۷	۴۵/۱
۱ پاسخ صحیح	۰	۰	۷	۸/۵	۱۱	۱۳/۴	۱۰	۱۲/۲
۲ پاسخ صحیح	۱	۱/۲	۱۵	۱۸/۳	۱۱	۱۳/۴	۱۶	۱۹/۵
۳ پاسخ صحیح	۱۱	۱۳/۴	۲۱	۲۵/۶	۵	۶/۱	۶	۷/۳
۴ پاسخ صحیح	۲۲	۲۶/۸	۱۳	۱۵/۹	۱۰	۱۲/۲	۲	۲/۴
۵ پاسخ صحیح	۱۵	۱۸/۳	۹	۱۱	۳	۳/۷	۲	۲/۴
۶ پاسخ صحیح	۳۱	۳۷/۸	۱۵	۱۸/۳	۹	۱۱	۹	۱۱
میانگین	SD	میانگین	SD	میانگین	SD	میانگین	SD	میانگین
۴/۶۸	۱/۳۵	۳/۵	۱/۶۶	۱/۹۱	۲/۱	۱/۶۱	۱/۹۹	۱/۹۹

بحث و نتیجه‌گیری

این مطالعه با هدف بررسی میزان فراوانی آگاهی و مهارت دانش‌آموزان پایه دبستان اول از آزارگرانه جنسی انجام شد. نتایج حاصل از فراوانی و درصد متغیر دانش‌آزاردیدگی جنسی در بین کودکان متوسط به بالا بود. به عبارت دیگر ۷۲ درصد از دانش‌آموزان شرکت‌کننده در پژوهش توانسته‌اند هر سه موقعیت لمس مناسب را به‌درستی تشخیص دهند درحالی‌که درصد موفقیت در تشخیص صحیح هر سه موقعیت لمس نامناسب، بالاتر ۸۷/۸ درصد بود. بنابراین دانش‌آموزان در شناسایی لمس مناسب و نامناسب در موقعیت‌ها مطلوب بود. این نتایج با مطالعه (دانایی فر و همکاران، ۱۴۰۱ و فو و همکاران، ۲۰۲۳) همخوانی دارد. این نتایج با پژوهش ژانگ و همکاران (۲۰۱۳) که در آن از آزمون «موقعیت چه می‌شود اگر؟» استفاده کرده بودند، همسو است. آن‌ها در مطالعه‌ای که انجام دادند دریافتند که ۷۸ درصد کودکان چینی لمس مناسب و ۶۴ درصد لمس نامناسب را به‌صورت کامل تشخیص می‌دهند.

در تبیین این مسئله می‌توان به مدل نظریه سیجی و لینچ (۱۹۹۳) در کودک‌آزاری اشاره کرد. این نظریه بیان می‌کند چگونه عوامل خطرزا، در دوران کودکی نظیر کودک‌آزاری، به تأثیرات درازمدت در فرد منجر می‌شود. طبق این نظریه، تجربه کودک‌آزاری در سنین تحول، مانع کسب و فراگیری نقاط عطف مهم تحولی می‌شود. در آزار جنسی، با توجه به تجربه یک تروما از آنجایی که فرد دائم مجبور است خاطرات و تصاویر مربوط به رویداد را مکرراً سرکوب کند لذا علاوه بر سرکوبی باید خلق منفی مکرر خود را مدیریت کند، ظرفیت فرد برای تنظیم مؤثر هیجاناتش

به‌شدت کاهش پیدا می‌کند. نکته دیگر این است که در آزاردیدگی، به جای اینکه فرد بتواند هیجانات خود را به‌خوبی الگوگیری و ابراز کند، هیجانات نادیده گرفته می‌شوند و حتی ممکن است جلوی آن‌ها گرفته و فرد برای ابراز آن تنبیه شود. در نتیجه توانایی کودک به منظور بیان، توصیف و تفسیر هیجاناتش به خطر می‌افتد و هیجانات منبع ناشناخته‌ای که ممکن است باعث پریشانی شوند، انگاشته می‌شوند. بسیاری از نظریه‌پردازان معتقدند بدرفتاری در دوران کودکی، ممکن است باعث تداخل در رشد توانایی‌های خودتنظیمی و موجب شکل‌گیری اختلال روانشناختی از جمله افسردگی، اختلال شخصیت مرزی و اختلال هویت تجزیه‌ای شود. به بیان دیگر، بدرفتاری‌های دوران کودکی موجب تولید یا تشدید آشفتگی در کودک می‌شود و زمانی که این ناراحتی و پریشانی‌ها به سطحی برسد که دیگر قابل کنترل نباشد، مانع از شکل‌گیری راهبردهای شناختی، رفتاری و هیجانی سالم می‌شود. این موضوع در کودک‌آزاری و به ویژه کودک‌آزاری جنسی اهمیت ویژه‌ای دارد. پژوهش‌ها نشان می‌دهد در کودکانی که با آن‌ها بدرفتاری شده، تحول توانایی‌های بازشناسی، نام‌گذاری، توصیف و ابراز هیجانی مختل می‌شود یا به تأخیر می‌افتد. و از سوی دیگر نیز توجه، یادسپاری و یادآوری نیز به مشکل مواجه می‌شود. برای مثال، کودکان آزاردیده در مقایسه با کودکانی که آزار ندیده‌اند، به چهره‌های هیجانی حساسیت بیشتری نشان می‌دهند. همچنین آن‌ها تمایل دارند چهره‌های مبهم را نیز به صورت چهره‌های پرخاشگر و عصبانی تعبیر کنند و در نتیجه دچار حالات هیجانی بیش از حد می‌شوند. این مسئله در آزار جنسی پیچیده‌تر نیز می‌شود (ژانگ و همکاران، ۲۰۱۳). آزار جنسی

به دلیل ماهیت پنهانی، اجتناب از انگ، بار روانشناختی که برای فرد و خانواده دارد و موضوعات فرهنگی که در مقایسه با انواع دیگر کودک آزاری نظیر کودک آزاری جسمی، هیجانی و غفلت دارد، باعث می شود زمانی که کودک دچار آزار جنسی می شود پریشانی و آشفتگی بیشتری پیدا کند. اما از آنجایی که این موضوع کاملاً پنهان است و در اکثر مواقع بین قربانی و آزارگر رابطه وجود دارد و به صورت بی صدا اتفاق می افتد، باعث می شود کودکی که اکنون به دلیل آزار جنسی در حال پریشانی است، به جای ابراز هیجان منفی خود، این حالت احساسی و هیجانی را درون خود سرکوب کند (هیلز و همکاران، ۲۰۱۹).

از سوی دیگر صرف دادن دانش به کودکان برای تجربه هرگونه آزاردیدگی کافی نمی باشد بلکه این دانش باید تبدیل به عمل شود تا کودکان بتوانند در موقعیت های که تجربه یک تروما یا آسیب را داشتن آن را گزارش یا بیان کنند. در واقع والدین باید یک محیط امن و آرامی را برای کودکان فراهم سازند تا در زمانی که یک تروما را تجربه می کنند بتوانند نوع تروما، نحوه رفتار آزارگر با قربانی و اینکه در موقعیت فعلی چه رفتاری درست است را انتخاب کنند هر چند که تمام موارد ذکر شده طبیعتاً به فرهنگ، سطح سواد سلامت روان والدین، آموزش مهارت ها به فرزندان و نوع نگاه والدین به تجربه تروما بستگی دارد (دانایی فر و همکاران، ۱۴۰۱). برای مثال زمانی که کودک تجربه یک لمس نامناسب را داشته باشد و به والدین خود در خصوص تجربه این لمس بگوید، واکنش والدین در خصوص تجربه آزاردیدگی و نحوه مدیریت کردن احساسات و برخورد با کودک تعیین کننده رفتار بعدی کودک در تجربه مشابه خواهد بود. آنچه می توان برداشت کرد این است که تجربه آزاردیدگی، نوع واکنش والدین، فرهنگ، انگ و سن، وضعیت اجتماعی و اقتصادی در نحوه رفتار والدین در خصوص این تجربه می توان تعیین کننده باشد

درمجموع، یافته های پژوهش حاضر نشان می دهد با اینکه دانش آموزان پسر پایه اول دبستان با دقت به نسبت بالایی می توانند لمس مناسب و نامناسب را تشخیص دهند ولی در زمینه مهارت های لازم برای پیشگیری از آزاردیدگی جنسی عملکرد بالایی ندارند. شاید این یافته را بتوان این گونه تفسیر کرد که در فرهنگ ما، حساسیت والدین نسبت به رعایت هنجارهای فرهنگی باعث می شود وقتی فرزندان خردسالشان در جمع به نواحی خصوصی بدنشان دست می زنند، او را از انجام این کار نهی کنند و این عمل رازش

جلوه دهند و با تکرار این مورد، با بزرگ تر شدن کودک، آگاهی وی نسبت به اندام خصوصی و اینکه کسی اجازه ندارد به آن ها دست بزند، بیشتر می شود. درعین حال، والدین اکثر اوقات به خاطر شرم و حیا یا ترس از سؤالات بعدی کودک، سؤالاتی که ممکن است نتوانند به راحتی پاسخ آن ها را برای کودک توضیح دهند، در مورد نحوه واکنش نشان دادن کودک در هنگام مواجهه با لمس نامناسب، چیزی به او نمی گویند یا همه اقدامات لازم را برای او توضیح نمی دهند. برای مثال، به کودک نمی گویند اگر فردی به بخش های خصوصی بدن شما دست زد (۱) قاطعانه به او بگو «حق نداری به بدن من دست بزنی» (مهارت گفتن)، (۲) آن موقعیت را ترک کن و به خانه یا یک جای امن برو (مهارت انجام دادن)، (۳) کار او را به ما بگو (مهارت بیان کردن)، (۴) اسم شخص و مکانی را که این اتفاق برای شما رخ داده است، به ما بگو (مهارت گزارش کردن). علاوه بر این، ممکن است خود والدین هم دانش کافی در زمینه پیشگیری از آزاردیدگی جنسی کودک نداشته باشند. به همین دلیل نتوانند به خوبی برای فرزندانشان اقدامات لازم را تشریح کنند.

پژوهش حاضر محدودیت های دارد که باید در پژوهش های بعدی مورد توجه قرار گیرد. اولاً فقدان نسبی تنوع در برخی نمونه ها (مثلاً نمونه کودکان پایه اول دبستان) ممکن است تعمیم پذیری نتایج را تعدیل کند، دوماً در این پژوهش تمام داده ها به روش شناسی خود گزارش دهی جمع آوری شده است بنابراین مستعد محدودیت های استفاده از یک روش ساده جمع آوری داده هاست. بنابراین، بهتر است در پژوهش های آتی از سایر روش های اندازه گیری نظیر مصاحبه های بالینی ساختاریافته، مقیاس درجه بندی رفتاری و ارزیابی مستقیم رفتار استفاده شود. از آنجاکه آزاردیدگی جنسی دارای پیامدهای روانشناختی متعددی است به کارگیری مداخلات ویژه برای سوء استفاده جنسی از کودکان در کنار مداخلات روانی اجتماعی و آموزش تأثیر مثبتی در کاهش افکار مزاحم و مشکلات جسمی و روانی کودکان و همچنین افزایش آگاهی مادران از راه های پیشگیری از آزار جنسی دارد. بررسی پژوهشی نشان می دهد که مداخلاتی با تمرکز بر کودکان آزار دیده و به صورت محلی انجام شده و هیچ مداخله ای برای افزایش آگاهی و پیشگیری از کودک آزاری در سطح محلی و ملی انجام نشده است. لذا پیشنهاد می شود با توجه به نتایج این مطالعه متناسب سازی برنامه های مداخلات روانی-اجتماعی متناسب با نوع

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: به منظور رعایت ملاحظات اخلاقی پژوهش، به شرکت کنندگان در خصوص داوطلبانه و اختیاری بودن شرکت در پژوهش و محرمانه نگه داشتن اطلاعات توضیح داده شد و از آنان رضایت نامه آگاهانه اخذ شد.

حامی مالی: این پژوهش در قالب رساله دکتری و بدون حمایت مالی می باشد.

نقش هر یک از نویسندگان: این مقاله از رساله دکتری نویسنده دوم و به راهنمایی نویسنده اول استخراج شده است.

تضاد منافع: نویسندگان همچنین اعلام می دارند که در نتایج این پژوهش هیچ گونه تضاد منافی وجود ندارد.

تشکر و قدردانی: بدین وسیله از عزیزی که در این پژوهش شرکت کردند، تشکر و قدردانی می گردد.

آزاردیدگی در کودکان در دستور کار مدارس و مشاوران قرار گیرد. همچنین در سطح مدارس هر ساله آزمون های غربالگری در خصوص تجربه آزاردیدگی در مدارس ابتدایی به عمل آید، تا ضمن بررسی وضعیت سلامت روانی کودکان اعم از دختر و پسر، مواردی که نیاز به مداخله در حیطه های سلامت و بهداشت روانی دارند، شناسایی کنند و با کمک سازمان های مربوطه و همکاری خانواده ها در جهت تعدیل شرایط کودکان دارای اختلال های روانی و همچنین مشکلات درون خانوادگی آنها گام های عملی بردارند تا از وخیم تر شدن شرایط آنها و تبدیل شدن آنها به وضعیت آسیب های روانی جدی پیشگیری شود، همچنین مهم است که به خاطر داشته باشیم که مطالعه حاضر مطالعه ای توصیفی بود و بنابراین ترسیم و تطبیق الگوهای ارتباطی بین متغیرها در نمونه های متنوع با توجه به سطح تحولی نیازمند مطالعات بیشتری است تا اعتبار بیشتری برای یافته های پژوهش حاضر به دست آید.

منابع

ملکشاهی، فریده و فرهادی، علی (۱۳۹۲). شیوع کودک آزاری در دانش آموزان مقطع راهنمایی خرم آباد در سال ۱۳۹۰. *مجله یافته*، ۱۵(۵)، ۳۹-۳۱.

<http://yafte.lums.ac.ir/article-1-1491-fa.html>

References

- Almuneef M. (2021). Long term consequences of child sexual abuse in Saudi Arabia: A report from national study. *Child abuse & neglect*, 116(Pt 1), 103967.
<https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2019.03.003>
- Attrash-Najjar, A., & Katz, C. (2023). Child Sexual Abuse Studies in Arab Societies: A Systematic Review and Directions for Future Research. *Trauma, violence & abuse*, 24(3), 1300-1324.
<https://doi.org/10.1177/15248380211061773>
- Boateng, G. O., Neilands, T. B., Frongillo, E. A., Melgar-Quonez, H. R., Young, S. L. (2018). Best practices for developing and validating scales for health, social, and behavioral research: a primer, *Frontiers in Public Health*, 6, 149.
<https://doi.org/10.3389/fpubh.2018.00149>
- Cicchetti, D., & Lynch, M. (1993). Toward an ecological/transactional model of community violence and child maltreatment: consequences for children's development. *Psychiatry*, 56(1), 96-118.
<https://doi.org/10.1080/00332747.1993.11024624>
- Collin-Vézina, D., De La Sablonnière-Griffin, M., Palmer, A. M., & Milne, L. (2015). A preliminary mapping of individual, relational, and social factors that impede disclosure of childhood sexual abuse. *Child abuse & neglect*, 43, 123-134.
<https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2015.03.010>
- Danaeifar, M., Arshi, M., & Moghanibashi-Mansourieh, A. (2022). Child sexual abuse in Iran: a systematic review of the prevalence, risk factors, consequences, interventions and laws. *Journal of injury & violence research*, 14(3), 225-236. Advance online publication.
<https://doi.org/10.5249/jivr.v14i3.1754>
- Dargan, S., Daigneault, I., Ovetckine, P., Jud, A., & Frappier, J. Y. (2019). Association between child sexual abuse and infectious disease diagnoses.

- Child abuse & neglect*, 97, 104142.
<https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2019.104142>
- Fu, G., Xu, Y., Pan, M., Zhang, Z., Zhang, H., Zhao, Y., Lin, L., Ye, Z., Liu, J., Lan, F., Luo, D., Wang, S., Zhu, B., Liao, X., Hong, M., Chen, J., Li, Z., Yang, G., Zhao, Z., Liu, Y., ... Wang, J. (2023). Ecological factors associated with child sexual abuse among 15- to 17-year-old adolescents in mainland China: implications for intervention. *Frontiers in public health*, 11, 1169669.
<https://doi.org/10.3389/fpubh.2023.1169669>
- Hailes, H. P., Yu, R., Danese, A., & Fazel, S. (2019). Long-term outcomes of childhood sexual abuse: an umbrella review. *The lancet. Psychiatry*, 6(10), 830-839. [https://doi.org/10.1016/S2215-0366\(19\)30286-X](https://doi.org/10.1016/S2215-0366(19)30286-X)
- Johnson C. F. (2004). Child sexual abuse. *Lancet (London, England)*, 364(9432), 462-470.
[https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(04\)16771-8](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(04)16771-8)
- Malekshahi, F., Farhadi, A. (2014). Prevalence of child abuse in Khorramabad junior high school students in 2012 years, *Yafte*, 15 (5), 31-39
<http://yafte.lums.ac.ir/article-1-1491-fa.html> [In Persian]
- Rose, M. S., Koshman, M. L., Ritchie, D., Sheldon, R. (2009). The development and preliminary validation of a scale measuring the impact of syncope on quality of life. *Europace*, 11, 1369-74.
<https://doi.org/10.1093/europace/eup106>
- Selengia, V., Thuy, H. N. T., & Mushi, D. (2020). Prevalence and patterns of child sexual abuse in selected countries of Asia and Africa: A review of literature. *Open Journal of Social Sciences*, 8(9), 146-160. DOI:10.4236/jss.2020.89010
- Stoltenborgh, M., Bakermans Kranenburg, M. J., Alink, L. R., van IJzendoorn, M. H. (2015). The prevalence of child maltreatment across the globe: Review of a series of meta analyses. *Child Abuse Review*, 24(1), 37-50. <https://doi.org/10.1002/car.2353>
- Tanaka, M., Suzuki, Y. E., Aoyama, I., Takaoka, K., & MacMillan, H. L. (2017). Child sexual abuse in Japan: A systematic review and future directions. *Child abuse & neglect*, 66, 31-40.
<https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2017.02.041>

- Unicef. (2015). *Hidden in plain sight: A statistical analysis of violence against children*. eSocialSciences.
- Wismayanti, Y. F., O'Leary, P., Tilbury, C., & Tjoe, Y. (2019). Child sexual abuse in Indonesia: A systematic review of literature, law and policy. *Child abuse & neglect*, 95, 104034. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2019.104034>
- Wurtele, S. K., Hughes, J., & Owens, J. S. (1998). An Examination of the Reliability of the "What If" Situations Test: A Brief Report. *Journal of Child Sexual Abuse*, 7(1), 41–52. https://doi.org/10.1300/J070v07n01_03
- Zhang, W., Chen, J., Feng, Y., Li, J., Zhao, X., & Luo, X. (2013). Young children's knowledge and skills related to sexual abuse prevention: a pilot study in Beijing, China. *Child abuse & neglect*, 37(9), 623–630. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2013.04.018>